

Spis treści

Wstęp	7
I Przed narodzeniem muz	17
Najstarszy grecki ideał kobiety. Jaką Troję odkrył Schliemann? W królestwie Minosa. <i>Paryżanka</i> z Knossos. Czy Sir Arthur postępował słusznie? Metody biura szyfrów przydają się archeologii. Złote maski Achajów. Dwór i lud w malarstwie minojskim. Czy Słowacki był w grobie Agamemnona? Herosi greccy wkraczają do historii	
II Grecy poszukują realizmu	37
Z przybyciem Dorów bogowie zajmują komnaty władców achajskich. Megaron świątynią. Narodziny tryglifu. Pan na Wilanowie określa pierwszą chronologię waz greckich. Valentin Müller rozprawia się z najstarszą rzeźbą grecką. Od ksoanów do palladionów. Grecy kolonizują Wschód — co z tego wynikło dla sztuki? Wiązka trzciny i kolumna jońska. Grecy uczą się od Egipcjan. Narodziny rzeźby i architektury monumentalnej. „Zasada tryglifów”. Matematyka wkracza do archeologii. Bitwa pod Salaminą zmienia oblicze sztuki greckiej. Tajemnica gruzowiska perskiego. Kurosy i kory. Atenki dają się portretować. Za Pizystratydów budowano staranniej niż za Peryklesa	
III Artysty odnajdują siebie w sztuce klasycznej	101
Wieloznaczność terminu „klasyczny”. Co to jest budowa organiczna. Winogrona i kotara. Nie zawsze wielbiono sztukę grecką. Fidiasz tworzy dla Greków wizerunki bogów i organizuje sztukę klasyczną. Zawód artysty w pogardzie u Gre-	

ków. A jednak Fidiasza odwiedzają damy z towarzystwa w jego pracowni rzeźbiarskiej. Fidiasz przegrywa z Polikletem. Kanon Polikleta. O symetrii, rytmie i harmonii. Niezwykła kariera tryglifu. Krzywizny Partenonu: przypadek czy zamiar? Raz jeszcze o tryglifie. Pausias wprowadza do sztuki porno-grafię

IV Twórczość Greków wędruje w świat 153

Dla Platona sztuka nie jest ideą. Styl joński zwycięża w architekturze. Skopas tworzy patos, a Praksyteles nagą *Afrodytę*. Czy archeolodzy niemieccy znaleźli w Olimpii oryginalne dzieło Praksytelesa? Wielcy artyści na dworze Aleksandra Wielkiego: Lizyp i Apelles. Sztuka grecka podbija Wschód. Co naprawdę wiemy o sztuce hellenistycznej? Ołtarz Zeusa z Pergamonu podziwiamy w Berlinie. Hellenistyczny barok i ekspresja. *Laokoon*. Grecy tworzą sztukę w Aleksandrii. Gustaw Krahmer odkrywa prawa kompozycji rzeźb hellenistycznych. Malarze pompejańscy wzorują się na mistrzach greckich. Artyści greccy portretują Rzymian na wyspie Delos

V Z opadaniem kurtyny... 191

Rzymianie pierwsi poznali się na sztuce greckiej. Rzeźbiarze greccy w Rzymie. Portret cesarza Augusta inaczej rzeźbiony dla Rzymian, inaczej dla Greków. Co polscy archeolodzy znaleźli na Cyprze? Sztuka grecka nie traci swego charakteru w dobie panowania Rzymian. Produkcja attyckich sarkofagów. Portrety „filozofów”. Bizancjum przejmuje spuściznę artystyczną Greków

Indeks 206

Spis ilustracji 224